

specifikace: Domáhá-li se člen společenství vlastníků proti žalovanému společenství vlastníků vyjmutí prohlášení vlastníka budovy o vymezení jednotek v bytovém domě ze sbírky listin veřejného rejstříku, je k projednání a rozhodnutí takové věci dána věcná příslušnost okresních soudů podle obecné úpravy věcné příslušnosti obsažené v § 9 odst. 1 občanského soudního řádu.

§ 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř.

§ 9 odst. 2 písm. f) o. s. ř.

§ 9 odst. 2 písm. l) o. s. ř.

§ 75 odst. 1 zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a o evidenci svěřenských fondů

Ncp 593/2021

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Františka Kučery a soudců Mgr. Martina Řezníčka a JUDr. Aleše Šťastného v právní věci

žalobkyně:

A. K.

zastoupená advokátem Mgr. Ondřejem Holubem
sídlem Jablonského 640/2, 170 00 Praha 7

proti

žalovanému:

Společenství pro dům XY, IČO XY

sídlem U Kříže 584/30, 158 00 Praha 5

zastoupené advokátem JUDr. Miroslavem Houškou

sídlem V Jámě 699/1, 110 00 Praha 1

o vyjmutí prohlášení vlastníka budovy o vymezení jednotek,

vedené u Obvodního soudu pro Prahu 5 pod sp. zn. 4 C 211/2021, o určení věcné příslušnosti,

takto:

K projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni věcně příslušné okresní soudy.

Odůvodnění:

1. Procesní předchůdce (současně) žalobkyně se žalobou ze dne 20. 11. 2019 v původním řízení (sp. zn. 4 C 407/2019-161) vedeném u Obvodního soudu pro Prahu 5 (dále jen „předkládající soud“) domáhal (jako člen žalovaného) proti žalovanému určení, že rozhodnutí výboru žalovaného společenství vlastníků o změně prohlášení vlastníka budovy o vymezení jednotek v příslušném bytovém domě, kterým došlo k vydání prohlášení vlastníka budovy o vymezení jednotek

v příslušném bytovém domě - úplné znění ke dni 21. 8. 2019 (dále jen „Prohlášení“), je neplatné. Následně, a to poté, co byl pravomocně připuštěn vstup (současné) žalobkyně do řízení namísto jejího procesního předchůdce, žalobkyně žalobu změnila, když jí rozšířila o řadu dílčích požadavků, mimo jiné o požadavek, že Prohlášení se vyjímá ze sbírky listin veřejného rejstříku vedeného Městským soudem v Praze pro žalovaného (dále jen „Požadavek“). Předkládající soud, a to poté, co svým usnesením v původním řízení připustil zmíněnou změnu žaloby žalobkyní (formou usnesení ze dne 28. 4. 2021, č. j. 4 C 407/2019-147) v celém rozsahu (tedy včetně Požadavku), následně (formou usnesení ze dne 1. 6. 2021, č. j. 4 C 407/2019-161) řízení o Požadavku vyloučil k tomuto samostatnému řízení, které je aktuálně vedeno u předkládajícího soudu pod sp. zn. 4 C 211/2021.

2. Předkládající soud po vyloučení Požadavku ze společného řízení předložil věc Vrchnímu soudu v Praze (dále jen „nadrízený soud“) k rozhodnutí podle § 104a odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), s tím, že řízení o Požadavku nepatří do věcné příslušnosti okresních soudů, ale věcně příslušným je rejstříkový soud žalovaného, tedy Městský soud v Praze. K podpoře takového názoru předkládající soud bez dalšího odkázal na usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 1405/2011, přičemž konstatoval, že se účastníci k příslušnému informativnímu přípisu předkládajícího soudu nevyjádřili.
3. Žalobkyně se k příslušné informativní výzvě předkládajícího soudu ve smyslu § 104a odst. 2 věta druhá o. s. ř. nevyjádřila, pročež se - s ohledem na současně připojenou doložku podle § 101 odst. 4 o. s. ř. - předpokládá, že k postupu předkládajícího soudu podle § 104a odst. 2 věta první o. s. ř. nemá námitek.
4. Žalovaný sice nereagoval na informativní výzvu předkládajícího soudu, nicméně již před připuštěním změny žaloby ze strany předkládajícího soudu, a (i) následně (po jejím připuštění), opakovaně (v písemných vyjádřeních ze dne 27. 4. a 28. 5. 2021) namítal, že předkládající soud není soudem věcně příslušným k projednání a rozhodnutí o Požadavku, neboť věcně příslušným je v daném ohledu Městský soud v Praze podle § 9 odst. 2 písm. e), f) o. s. ř. a § 75 odst. 4 zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a o evidenci svěřenských fondů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZVR“).
5. Podle § 1194 odst. 1 věta první zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. z.“), společenství vlastníků je právnická osoba založená za účelem zajištění správy domu a pozemku; při naplňování svého účelu je způsobilé nabývat práva a zavazovat se k povinnostem.
6. Podle § 9 odst. 1 o. s. ř., nestanoví-li zákon jinak, jsou k řízení v prvním stupni příslušné okresní soudy.
7. Podle § 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř., krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně ve věcech vyplývajících z právních poměrů, které souvisejí se zakládáním obchodních korporací, ústavů, nadací a nadačních fondů, a ve sporech mezi obchodními korporacemi, jejich společníky nebo členy, jakož i mezi společníky navzájem, vyplývají-li z účasti na obchodní korporaci.
8. Podle § 9 odst. 2 písm. f) o. s. ř., krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně ve sporech mezi obchodními korporacemi, jejich společníky nebo členy a členy jejich orgánů nebo likvidátory, jde-li o vztahy týkající se výkonu funkce členů orgánů nebo likvidace.
9. Podle § 9 odst. 2 písm. l) o. s. ř., krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně ve věcech jednání shromáždění společenství vlastníků a sporů z toho vzniklých, s výjimkou sporů o příspěvky členů společenství vlastníků na správu domu a pozemku, sporů o zálohy na úhradu za služby a způsobu rozúčtování cen služeb.
10. Podle § 75 ZVR, k řízení o návrhu na zápis je příslušný krajský soud, v jehož obvodu je obecný soud osoby, již se zápis ve veřejném rejstříku týká, ledaže tento nebo jiný zákon stanoví jinak

(odstavec 1). K řízení o návrhu na zápis pobočného spolku je příslušný soud, v jehož obvodu je rejstříkový soud hlavního spolku (odstavec 2). K řízení o návrhu na zápis zahraniční osoby je příslušný krajský soud, v jehož obvodu je umístěn její závod, odštěpný závod nebo pobočný spolek (věta třetí). Rejstříkový soud, který je příslušný k řízení o návrhu na zápis podle odstavců 1 až 3, je příslušný i k řízení o jiném zápisu, stanoví-li jiný právní předpis, že o těchto zápisech musí být rozhodnuto (odstavec 4).

11. Jak se z odstavce 1. odůvodnění podává, žalobkyně se jako členka žalované právnické osoby, jež vykazuje formu společenství vlastníků (§ 1194 odst. 1 o. z.), v tomto řízení (po vyloučení Požadavku z původního společného řízení) domáhá vyjmutí Prohlášení se sbírky listiny veřejného rejstříku vedeného Městským soudem v Praze pro žalovaného.
12. Takové vymezení předmětu sporu (jež je přitom určující pro stanovení věcné příslušnosti soudů ve sporném občanském soudním řízení - viz například usnesení Ústavního soudu ze dne 7. 2. 2012, sp. zn. I. ÚS 3348/10) pak vylučuje aplikaci žalovaným odkazovaných ustanovení § 9 odst. 2 písm. e), f) o. s. ř. a ustanovení § 75 ZVR.
13. Pokud se jedná o úpravu obsaženou v § 9 odst. 2 písm. e) a f) o. s. ř., ta je v daném případě vyloučena již jen proto, že společenství vlastníků podle § 1194 o. z. (byť naplňuje obecné znaky korporace) není „obchodní“ korporací ve smyslu § 1 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, ve znění pozdějších předpisů (v podrobnostech viz například usnesení nadřízeného soudu ze dne 14. 5. 2020, sp. zn. Ncp 333/2020, které je veřejnosti volně přístupné na internetu pod adresou: <https://www.justice.cz/web/vrchni-soud-v-praze/>).
14. Nepřípadným je rovněž odkaz žalovaného na § 75 odst. 4 ZVR, když uvedené procesní ustanovení upravuje věcnou příslušnost soudů výlučně ve vztahu k řízením o zápisech do veřejného rejstříku, čemuž neodpovídá Požadavek týkající se „vyjmutí“ listiny ze sbírky listin (jako součásti veřejného rejstříku); totéž platí o odkazu předkládajícího soudu na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 7. 2011, sp. zn. 29 Cdo 1405/2011.
15. S ohledem na povahu Požadavku pak do úvahy nepřipadá ani úprava obsažená v § 9 odst. 2 písm. l) o. s. ř., když se věc předpokládaným způsobem nevztahuje k jednání shromáždění žalovaného společenství vlastníků.
16. Nadřízený soud uzavírá, že k Požadavku, který je předmětem tohoto řízení, jsou věcně příslušné okresní soudy ve smyslu obecné úpravy věcné příslušnosti soudů pro sporné občanské soudní řízení obsažené v § 9 odst. 1 o. s. ř., když se nejedná o věc, pro kterou by zákon zakládal speciální věcnou příslušnost soudů krajských. Taková speciální úprava totiž není obsažena nejen ve shora uvažované procesní úpravě, ale ani v žádném jiném ustanovení zákonné povahy.
17. Proto nadřízený soud rozhodl tak, že k projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni příslušné okresní soudy (§ 104a odst. 2 poslední věta o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto usnesení není odvolání ani dovolání přípustné.

Praha 4. října 2021

JUDr. František Kučera
předseda senátu

